

Paris den 10de April 1878

Kära Älskade Mamma och Richard!

Det är alldeles rysligt så uttröttad man känner sig då man går uti denna stad ty distanserna äro så vedervärdigt långa. Min afsigt har varit att skrifva redan förut men det har varit ogörligt för den skuld att jag nu först har ett kvarter hvarest man kan skrifva - men jag skall ej gå händelserna i förväg, utan vill förtälja dem i korthet sådana de varit sedan jag ifrån Köpenhavn skref till Eder.

I Köpenhamn voro vi såsom I redan veten tvenne dagar och besågo det utomordentligt sköna Thorwaldsen museum samt det rika gamla Rosenborgs slott och dess museum af åldriga historiska märkvärdigheter och rikedomar; då vi gingo derifrån sågo vi uti slottsträdgården en stor mängd crokus blommande på kall jord, och då vår arkitekt kuppade en blomma åt en fru Hoberg från Uleåborg (utrest till Italien m.fl. ställen för att tillbringa smekmånaderna) - tog jag mig friheten taga äfven en blomma. Ifrån Khamn reste vi till Korsör kl. 6.45 e.f., anlände kl. 9 om aftonen dit, samt inskeppade oss på en ångbåt som låg färdig väntande bantåget. Kl. 5 följande morgon hade båten fört oss till Kiel der åter bantåget väntade att fara till Hamburg. Till Hamburg anlände vi kl. 11 f.m. och trodde oss få vara der ända till följande morgon men pyts ock - tåget skulle gå kl. 12.45 och Ahrenberg ville nödvändigt resa då. Emellertid var jag med honom åkande till staden / in i staden / för min penningvexel. Det hade varit angenämt att dröja der längre tid, ty der var verkligen magnifikt. Föreställen Eder 7 à 8 våningars hus, mycket gamla mycket vackra stående uti en sjö, - och I han några af de präktigaste venediska gator för Edra förvånade och förtjusta blickar; sådana kanaler voro här i H-burg många och huru utmärkt tilltalande dessa kanaler voro det kan jag ej nu beskrifva. Kl. 12.45 reste vi således ifrån Hamburg foro öfver tre, fyra mycket långa och besynnerligt byggda järnvägsbroar, sågo svalorna svinga sig i den sköna vårluften och hela skaror af lärkor drillar i blånande höjd. Ängarna stodo gröna, landtmän sysslade flitigt på sina fält. Det var en tjusande vårtafla då man kommit från is och snö. Skogarna voro slut, de syntes ej till. Att så var, kunde man sluta äfven deraf att de enstaka byggnader man såg voro alla utan undantag uppförda af lera; till regeln hörde att de voro låga med brant torftak. Nu foro vi öfver oöfverskådliga flackor dels bebrukade till åker, dels skogsbesådda, dels bevuxna med låg krypande ljung. Taflans enformighet säfde. Då vi i aftonskymningen foro genom Westphalen hade vi det grannaste skådespel, ty här voro ofantligt många jernverk och man kunde se långa sträckor huru elden slog upp från de många smälthyttorna. Det var bestämt vackert. Till Köln kommo vi kl. 9 på qvällen det var stick mörkt. Här dröjdes ungefär 2 timmar under hvilken tid jag i sällskap med Frökvarne / Petterson & Nordberg / sågo på bantågen som här hvar femte minut gå och komma; vidare gingo vi till foten af dômen, den mycket omtalte, och sågo i

nattens mörker de gigantiska konturerna teckna sig mot stjernbeströdda himmelens mörkblå djupa. Då jag återvänder hem måste jag väl stanna en dag i Köln för att se litet på det vackra som der finnes. Nu då vi foro härifrån sökte vi göra oss det så bekvämt som möjligt för att få sofva. Blevvo dock snart uppväckta af tullsnokarna i Belgien. Snart dock drömde vi åter till kl. 4, 5 på morgonen då Franska gränsen uppnåddes och visitationen skulle ske. Om natten hade vi rest genom flere städer såsom Achen, Lüttich m.fl. men visste ej deraf då vi lågo i morphei armar. Lördag morgon den 6te då vi närmade oss Paris, sågo vi de skönaste vyer af franska landtslott. Här vexer murgrönan vild, slingrar sig om och bekläder hela stora träd, hela murar, väggar m.m. görande de vackraste decorationer man kan tänka sig. Till Paris anlände tåget kl. 10 på morgonen och vi togo in på ett hotel i närheten af bangården. Följande dag, Söndagen den 7de hade arkitekten skaffat logis på annat ställe för 30 franc i månaden pr. man då två skulle bo i samma rum. Wi flyttade dit på e.m. men funno rummen till den grad smutsiga och otrefliga på allt sätt att jag om måndagen på egen hand gick att söka mig annat qvarter. Ett sådant hittade jag också, rent, snyggt och trefligt, - nära expositionen och nära Seinen ett stycke ifrån obeliskan / - om obeliskan fån I framdeles höra /.

Godmorgon den 11te

Rummet kostar 180 fr. i månaden. Detta vore naturligtvis för mig ensam för mycket derföre har jag tagit Rosengrén till bolagist och på honom tyckes min närvaro och föresatser verkat derhän att han allsicke har viftat - således betalar jag nu 90 fr. i månaden för rum, sängkläder, städning och stöfvelputsning. Hvad maten beträffar har jag ännu ej under 3 fr. för dinér funnit något ställe som vore så renligt och snygt att man med appetit kunnat äta. Att betala 3 franc är dock mycket och derföre tänker jag ännu söka om man ej skulle finna något billigare och dock renare. I går först anlände de första kolly från Finland till expeditionen och genast begynte våra handtverkare taga i med uppackningen. Jag har äfven låfvat hjelpa till medan jag fått fri biljet, men har ännu ej hunnit. I går / vi ha i dag torsdag / sökte jag upp doctor Aspelin och efter att slutligen ha funnit honom satt jag der en timme, hvarefter jag gick hem att skriva. I dag tänker jag gå till expositionen för att hjelpa finnarna, der skall jag äfven sammanträffa med Aspelin hvilken låfvade vara god och försöka få reda på om här i Paris finnes någon orgelbyggerifabrik och om det finnes erbjöd han sig medfölja såsom görande en ringa tienst åt en landsman såsom han sade. Annars äro fransmännen ett förekommande slägte hvilket på allt sätt söker förstå en främling. I kunnen sluta det t.o.m. deraf att jag med de få ord min käre blifvande svärfader lärde mig icke endast hjälpt mig sjelf utan jemväl varit tolk för stipendiaterna då de behöft. I går var jag hos en fotograf, ty för att erhålla fribiljett ifrån den 1sta Maj / till hvilken dag de nuvarande biljetterna gälla / bör man lemna ett kort till exhibitionsbestyrelsen och ett annat fästes på biljetten. Fotograferna här äro rysligt dyra. De taga för 1 dussin vanliga kort 18 franc och

om de äro emailerade 25 franc. Nog vore härifrån mycket till att berätta, men jag måste ovilkorligen nu gå hjälpa till på utställn. I söndag skall jag skriva till Minna ett långt bref och deri omtala ett och hvarje så I der hören vidare. Nu har jag till henne, den kära, endast de innerligaste hälsningar, helsa äfven hjertligt de öfriga på Liuksiala, samt alla vänner. Skrif ofta till mig, det är ledsamt att ej höra något hemifrån. Adressen är: Boulevard de la Tour-Maubourg 52. - Nu farväl! Gud vår Nådige Fader hjelpe och styrke oss alla. De käraste hälsningar hem ifrån eder Axel.